

Jarno Sederlund

30.10.2009

MARKKINATOIMIKUNNAN KOKOUS 3/2009

Aika Keskiviikko 30.9.2009 klo 10:00 - 12.30

Paikka Helsinki, Fingrid Oyj, Arkadiankatu 23 B

Läsnä	Jukka-Pekka Häkli	Solidus Oy
	Antti Koskelainen	Suomen EFi Oy
	Harri Mattila	Helsingin Energia
	Jukka Muilu	Energiakolmio Oy
	Karri Mäkelä	Nord Pool Finland
	Vesa Mäkilä	Turku Energia
	Karl-Henrik Nordblad	Fortum Power and Heat Oy
	Ilkka Salonen	Vattenfall Sähkönmyynti Oy
	Anne Särkilahti	UPM-Kymmene Oyj
	Juha Kekkonen, pj	Fingrid Oyj
	Jarno Sederlund, siht.	Fingrid Oyj
	Juha Hiekkala	Fingrid Oyj
	Jyrki Uusitalo	Fingrid Oyj

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Juha Kekkonen avasi kokouksen ja toivotti jäsenet tervetulleiksi markkinatoimikunnan kokoukseen. Kokouksen asialista hyväksyttiin muutoksitta. Jukka-Pekka Häkli Solidus Oy:stä oli estynyt osallistumaan kokoukseen ja UPM Kymmene Oyj:n Pekka Tynkkysen sijasta kokoukseen osallistui Anne Särkilahti.

2 Markkinakehityksen ajankohtaiskatsaus

Juha Kekkonen kertoi eri maiden sähköpörssialueiden liittämistä (market coupling), eurooppalaisten regulaattorien sähkömarkkinoiden tavoitemallista, EU / ERGEG / ENTSO-E yhteisistä prioriteettihankkeista säädöstyössä sekä Baltian ja Venäjän markkinakehityksasioista.

Toimikunnassa tiedusteltiin, onko eurooppalaisessa markkinakehityksessä nähtävissä solmupistehinnoittelun mukaantuloa tulevaisuudessa hinta-aluemallin sijaan. Kekkonen kertoi, että tällä hetkellä ei nähty hinta-aluemallin muutostarpeita. Hinta-alueita voi kuitenkin tulla lisää Euroopassa kun tuulivoima ja muut tekijät lisäävät maiden sisäisiä siirtorajoituksia.

3 Säättösähkömarkkinoiden kehittäminen

Jyrki Uusitalo kävi läpi säättösähkömarkkinoiden roolia, tehotasapainon hallintaa Euroopassa ja siihen liittyviä kehityshankkeita sekä esitteli Fingridin ajatuksia pohjoismaiden säättömarkkinoiden kehittämiseksi.

Jarno Sederlund

30.10.2009

Fingridin säätösähkömarkkinoiden kehittämisajatuksia ovat pelisääntöjen yhtenäistäminen Pohjoismaissa, avoimuuden lisääminen sekä valvonnan kehittäminen ja käytännön toiminnallisuuden edistäminen. Pohjoismaiset kantaverkkoyhtiöt ovat ottaneet yhteisen käytön tietojärjestelmän (NOIS) tuotantokäyttöön kesän aikana. Järjestelmällä hallitaan mm. säätösähkömarkkinoita, siirtojen hallintaa ja reservien ylläpitoa.

Toimikunnassa pidettiin avoimuuden lisäämistä ja hinnanmuodostuksen periaatteita tärkeimpinä kehityskohteina. Keskusteltiin myös tulisiko mahdollinen säätösähkömarkkinoiden valvonta tehdä samasta pisteestä kuin Elspot- ja Elbas-markkinoiden valvonta.

4 Hinta-alue selvityksen tilanne

Juha Hiekkala piti tilannekatsauksen meneillään olevaan selvitykseen hinta- ja tarjousalueista Suomessa ja nosti esiin selvityksen alustavia tuloksia.

Suomen osalta selvitys on loppusuoralla. Selvityksen perusteella Suomen sisäinen pohjois-etelä-pullonkaula (P1) voidaan hoitaa pääosin vastakauppaa kehittämällä ja vain ääritilanteissa rajoittamalla rajasiirtoja. Mikäli vastakaupassa kaikki resurssit saataisiin hyödynnettyä markkinaehtoisesti ja läpinäkyvästi, P1-vastakauppa voitaisiin nostaa noin 300 MW tasolle. Toistaiseksi ei nähdä edellytyksiä yhteispohjoismaisille hinta-alueille mutta asiaan on syytä palata myöhemmin. Tulevaisuudessa siirtojen kehitykseen ja vastakaupan toteutettavuuteen liittyy merkittäviä epävarmuuksia. Pitkällä aikavälillä Suomen jakamista hinta-alueisiin ei voida sulkea pois. Näkemyksiä toimijoilta toivottiinkin etenkin vastakaupan kehittämisen osalta.

Markkinatoimikunnassa tuotiin esille, että Fingridin viestien pitäisi olla tässä asiassa selviä. Tulisi välttää sellaisen epävarmuuden luomista johon markkinatoimija ei voi kuitenkaan varautua. Mahdollinen Suomen jakaminen hinta-alueisiin olisi varsinkin vähittäismyyjän kannalta erittäin hankala ja sen nähtiin heikentävän kilpailua ja lisäävän markkinahintariskejä. Vastakaupan kehittämistä pidettiin hyvänä vaihtoehtona verkkoinvestointien lisäksi.

5 Etelä- ja Keski-Ruotsin rajayhteyksien optimointi

Karri Mäkelä kertoi vuodesta 2006 käytössä olleesta Etelä- ja Keski-Ruotsin rajayhteyksien optimointimallista (Snitt 2 optimointimalli) Elspot-markkinoilla. Suomen ja Ruotsin välillä oleva Fenno-Skan-merikaapeliyhteys ei ole tällä hetkellä mukana tässä järjestelyssä.

Snitt 2 optimointi maksimoi markkinoille tarjottavan siirtokapasiteetin huomioiden Ruotsin sisäisen pullonkaulan. Se jakaa kapasiteetin "Elspot- yhteyksien" kesken markkinahintojen määräämässä suhteessa. Ilman Snitt 2 optimointia tehtävä kiinteä kapasiteettijako jokaiselle yhteydelle erikseen johtaisi pienempään kapasiteetin tarjontaan markkinalle. Koska Fenno-Skan ei ole optimoinnissa mukana, niin varsinkin ääritilanteissa sen kapasiteettia voi jäädä hyödyntämättä.

Jarno Sederlund

30.10.2009

Toimikunnassa ei nähty esteitä sille, että Fennoskan-yhteys olisi jatkossa optimoinnissa mukana ja jo tulevana talvena. Se tehostaa siirtokapasiteetin käyttöä pohjoismaisittain ja hyödyntää markkinaresurssit nykyistä paremmin. Fingrid selvittää asiaa ja informoi markkinoita mikäli toimintamalli tältä osin muuttuu.

Tiedoksi: Fingrid on selvittänyt kokouksen jälkeen asiaa Nord Pool Spotin (NPS) kanssa. NPS:llä on käynnissä useita Elspot tietojärjestelmiin liittyviä hankkeita eikä Snitt 2 optimoinnin muuttamiseen ole edellytyksiä tänä vuonna. Sen perusteella Fingrid on päättänyt, että hanketta ei toteuteta tulevana talvena.

6 Muut asiat

Jarno Sederlund esitteli toimikunnan pyynnöstä, miten Fingrid on varautunut hoitamaan mahdollisia Syöttötariffiryhmän loppuraportissa ehdotettuja toimenpiteitä. Tehtävää ryhtyy tarvittaessa hoitamaan Fingridin tytäryhtiö Finextra Oy (ent. Fingrid Verkko Oy), joka huolehtii myös muiden lakisääteisten velvoitteiden, kuten turvelauhdutusvoiman syöttötariffin sekä tehoreservin hallinnoista. Alkuperätakuujärjestelmän hallinnointi säilyy Fingridillä.

Seuraavaksi toimikunnan kokousajankohdaksi sovittiin 13.1.2010 klo 10.